

OBSAH

K Dějinám světa (Úvodní slovo Joschky Fischera)	13
--	----

Předmluva	15
Dynamika dějin.	17
Nové prostory a meziprostory.	19

Úvod	21
Etapy vedoucí k vytvoření nového obrazu prehistorie.	22
Archeologie – omezený potenciál mladé vědy.	25
Archeologie a objevování času	26
Archeologická periodizace a terminologie	27

RANÉ DĚJINY LIDSTVA

Vývoj člověka do konce starého paleolitu	33
Vznik člověka	33
Nejstarší kamenné artefakty z doby před více než 2 miliony let.	34
Období před 2 až 1,5 milionu let.	38
Acheuléen a vyvinutý oldovan před 1,5 až 1 milionem let	42
Doba před 1 až 0,5 milionu let.	48
První „glaciální lovci“ před 500 000 až 400 000 lety	60
Pozdní starý paleolit před 400 000 až 300 000 lety	61

Od vzniku neandertálce po konec ledových dob.	71
Neandertálci a jejich doba.	71
Africké kořeny moderního člověka	80
Světoběžníci	84
Poslední lovci a sběrači a jejich dědictví	93

Vznik a konsolidace jazyků	97
Všeobecný úvod	97
Indoevropská jazyková rodina	98

NEOLITIZACE A RANÉ MĚSTSKÉ STRUKTURY

Neolitizace a rané sociální struktury	107
Vznik neolitu	107
Hypotézy o vzniku neolitu	107
Rozšíření neolitu	111
Přechod od přisvojovacího způsobu hospodaření k produktivnímu	115
Rolníci v době lineární keramiky	116
Lidé doby lineární keramiky objevují	
Dolnorýnskou nížinu	117
Životní prostředí	119
Hospodářství	120
Sociální poměry	125
Dnešní představy o pojetí řádu světa v období lineární keramiky	129
Střední neolit	130
Přechod od starého ke střednímu neolitu	130
Hospodářství	133
Sociální poměry	134
Dnešní představy o středně neolitickém pojetí řádu světa	135
Od prvních vesnic k raně městským strukturám	137
Klimatická změna na konci doby ledové	137
Posvátná místa a bájně slavnosti	141
Velká sídliště a raná města	150

RANÉ VYSPĚLÉ KULTURY

Starověký Egypt	155
Úvod	155
Časová tabulka faraonského Egypta	156
Krajina, lid a stát	162
Pojetí a výklad dějin	164
Královské dogma	168
Procházka egyptskými dějinami	169
Archaická doba a Stará říše	170
První přechodná doba a Střední říše	173
Nová říše a pozdní doba	178

Mezopotámie	189
Úvod	189
Rané státy ve 3. tisíciletí př. Kr.	190
Pozdní urucká doba	190
Raně dynastická doba	190
Teritoriální státy ve 2. polovině 3. tisíciletí př. Kr.	193
Akkadská říše	193
Říše 3. dynastie z Uru	196
Horní Mezopotámie, Babylónie a Asýrie	199
Starobabylónské období	199
Vzestup Aššuru	200
První babylónská dynastie	201
Říše Mitanni	204
Středobabylónská říše Kassitů	205
Druhá isinská dynastie	207
Středoasyrská říše	207
Velké říše v 1. tisíciletí př. Kr.	209
Asýrie na cestě k velmocenskému postavení	209
Novoasyrská říše za vlády Tiglatpilesara III.	211
Novoasyrská říše za vlády Sargonovců	212
Novobabylónská říše Chaldejců	215
Arabský poloostrov	217
Přírodní a prostorové předpoklady	217
Regiony a sousedi	221
Harappská kultura	228
Objevy a perspektivy	228
Osady, města, řemeslo a náboženské představy	230
Hospodářství, obchod, písmo a jazyk	233
Chetitská říše	237
Protochetitské období	239
Starochetitská říše	241
Střední chetitská říše	247
Chetitská velkoříše	254
Kréta, Mykény a Kypr	271
Krétská minojská kultura	271
Mykénská kultura pevninského Řecka	279
Kypr	285

MĚĎ A BRONZ – NOVÉ TECHNOLOGIE

Měď, megality a nové technologie	293
Nový materiál měď	293
Raná metalurgie mědi na Předním východě	293
Společenský vývoj a metalurgie v jihovýchodní Evropě	296
Eneolitické společnosti střední Evropy	301
Chalkolitický vývoj ve Středomoří	303
Neolitické monumenty	305
Vznik monumentálních staveb na Západě	306
Britské ostrovy: specifický vývoj a interakce	309
Megalitické hroby a příkopová ohrazení kultury nálevkovitých pohárů	314
Kolo a vůz – neolitická inovace	317
Momentka z roku 3000 př. Kr.	318
Přelom věků – o chovatelích dobytka a válečnících	319
Doba bronzová – epocha mezi prehistorií a civilizací	321
Úvod	321
Prostor a čas	321
Současníci v době bronzové	324
Civilizace doby bronzové a jejich předliterární partneři	324
Epocha kořenů historické Evropy	326
Životní prostředí doby bronzové jako historické dědictví	326
Přehled technického vývoje	327
Společnost doby bronzové	330
Generativní struktura a skladba	330
Osídlení	331
Zemědělství a řemesla	336
Rozvrstvení společnosti doby bronzové	336
Mezi interakcí a regionální identitou	338
Jihovýchodní Evropa	338
Střední Evropa	340
Severní Evropa	344
Západní Evropa a Pyrenejský poloostrov	347
Itálie a Středozemní moře	349
Východ střední Evropy	350
Eurasie	351
Jednota v členěných prostorech	352
Odkaz epochy	352

VZDÁLENÉ OBLASTI

Afrika – stojatá voda dějin?	357
Mylný obraz afrických dějin	357
Počátky lidstva a jeho kultury	360
Kořeny druhu <i>Homo sapiens</i> a jeho kultury	364
Africká cesta k usedlému rolníkovi a ke komplexní společnosti	368
Stojatá voda dějin?	372
Prehistorická a raně dynastická Čína	374
Prehistorické období	374
Čou-kchou-tien a jiné paleolitické lokality	374
Neolit	375
Er-li-tchou (asi 1900 až 1350 př. Kr.)	
aneb Je dynastie Sia (asi 2000 až 1500 př. Kr.) historická?	379
Dynastie Šang (asi 1600 až asi 1045 př. Kr.)	380
Prameny	382
Šangský stát a společnost	390
Šangské hospodářství	391
Šangské náboženství	393
Šangské vojenství a válečnictví	394
Kultury staré Ameriky	395
Osídlení světadílu	395
Archaické období a domestikace rostlin	397
Mezoamerická období	401
Klasické období na severu Mezoameriky	404
Postklasické období na severu Mezoameriky	407
Mayové	411
Předincké kultury v Andách	418
Inkové	421
Na okraji oikumeny	423
Dějiny severoamerické Arktidy	427
Průzkum Arktidy	433
Závěrečné rozhlédnutí	439
Kruh se uzavírá	446
Seznam literatury	450
Chronologický přehled	460
Jmenný rejstřík	466
Místní rejstřík	470